

evrim bilim jeoloji ve felsefe çalışma grubu sonuç bildirgesi

Evrim fikri bilimsel düşünce kadar eskidir ve bilimsel düşünce gibi M.Ö. altıncı yüzyılda Anadolu' da doğmuştur. Bilim ve felsefeyi başlatan Anadolu'lu filozoflardır. Anaksimandros ilk olarak evrim fikrini ortaya atmıştır. Ortaçağda İslam düşünürleri evrim fikrini geliştirmiştir. İbn-i Haldun Mukaddime adlı eserinde insanın gelişimiyle maymunlar arasında benzerlik olduğunu belirtmiştir.

Avrupa'da 17 yy.' da bilimsel düşüncenin gelişmesiyle birlikte evrim kuramı da gelişmiştir. Özellikle biyoloji ve jeolojideki gelişmeler evrim kuramında bilimsel temellerinin atılmasını sağlamıştır.

Bir İngiliz deyimini "Ayaklarımızın altındaki yer kadar katı..." cümlesini kullanır; ama yerküre tamamen katı olmadığı gibi sürekli bir değişim ve hareket halindedir. Modern jeolojik verilerin gösterdiği bilgiler ışığında görüyoruz ki, plaka hareketleri ve iklimsel koşullar günümüz yer şeklini değiştirmektedir. Bilim, evrenin, doğanın, toplumun, düşüncenin, değişimlerini ve yasasını anlamaya çalışan etkinliktir. Değişim olmazsa bilim olmaz. İnsan ve doğa değişim halinde olduğuna ve felsefenin ilişkisinden beslendiğine göre, felsefenin de değişim içinde olduğunu söyleyebiliriz. Evrim kavramıysa zaten bir değişimi belirtmektedir. Buradan görebiliyoruz ki, bilim, felsefe, evrim ve jeolojinin ortak paydası değişimdir. Bilim, deneyler ve gözlemlerle tekrarlanabilir sonuçlar verdiği; felsefeyse bir düşünüş ve hayal gücünden yola çıkıp deneylebilir olmadığına göre, jeolojinin bir anlamda bilim ve felsefenin harmanlanması olduğu ortaya çıkıyor.

Hutton, "Bugün geçmişin anahtarıdır" der. Birçok bilim dalından farklı olarak, jeolojik olaylar ileriden geriye çözümlenir. Jeoloji büyük oranda yorum ve sezgiye dayandığından en iyi jeologun en çok kaya görmüş jeolog olduğunu söyleyebiliriz. İhsan Ketin "Bir jeologun laboratuvarı arazidir" sözü bunu desteklemektedir. Jeolojiyi daha iyi anlayabilmek ve yorumlayabilmek için iki kavramı çok iyi hazmetmek gerekiyor, zaman ve boyut. Hayal gücü dört boyutlu düşünebilmek için şarttır.

Yerküre bir evrim içerisindedir ve bu evrim canlı evrimini de belirlemiştir. Yerkürede oluşan değişimler [yerkürenin geçirdiği evrimler sayesinde] mutasyon, adaptasyon ve doğal seçim etkenleri yardımıyla canlı evrimi geliştirmiştir. Evrim teorisine göre canlılar ortak atadan gelmektedir. Günümüz genetik çalışmaları sayesinde görüyoruz ki; insan %70-75 arasında bir meyve sineğiyle, %40-45 arasında meyve ile aynı genetik materyale sahiptir. Buradan evrimin hücrelerimizde de olduğunu görebiliyoruz.

Jeoloji, evrimi anlamada büyük bir faktördür. Jeolojinin alt bilim dallarından stratigrafi, sedimantoloji ve paleontoloji, evrime katkıda bulunur. Her ne kadar birtakım eksiklikler olsa da özellikle paleontolojik veriler evrim kuramı için önemli kanıtlar sunar. İklimsel ve jeolojik değişimlere bağlı görünen insan evrimindeki değişiklikler başlıca rift vadisi oluşumu, dik yürümek, coğrafik varyasyonların adaptif değişimi, günümüz insan çeşitliliği, deri renginin evrimi gibi konularda toplanabilir.

Erdil Yaşaroğlu © www.komikaze.net

Sonuç olarak, bu girift ilişki bize canlılar ve yerküre arasında ortak bir etkileşim olduğunu, bunun insan yaşamı için uzun, jeolojik tarih açısından kısa ve dereceli şekilde devam edeceğini gösterir.

RENGİN KONUK (HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ)
 HÜSEYİN UYTUN (HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ)
 F. CAN MEHMETHANOĞLU (OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ)
 EMEK DURMUŞOĞLU (YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ)
 ASLI ÖZAYDIN (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)
 EMRAH DİRMİT (HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ)
 EKREM USLU (CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ)
 BAHADIR GÜLER (HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ)
 ŞÜKRAN ÖZBAĞ (CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ)
 ONUR EMRE DANIŞMAN (CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ)

Türkiye'nin göremediği; ama Dünya'nın gördüğü site:
RichardDawkins.net sitesine ve bu sitenin kapatılma nedeni, bu nedene yönelik cevaplar ve Türkiye'nin dışarıdan algılanışı üzerine olan yazılara nasıl ulaşılacağına dair bilgiyi, www.jeogenc.org sitesinde bulabilirsiniz

dünden bugüne üniversitelerde gençlik hareketi çalışma grubu sonuç bildirgesi

1968, gençlik için hala sihirli bir tarihtir. "Dünden bugüne" üniversiteler denildiğinde 68 gençlik hareketi, gerek o tarihte dünyayı dalga dalga saran bir hareket olması, gerek 40 yıl sonra bize bıraktığı mirasla 'ayrı' bir yer tutmaktadır. Bugün 68 gençlik hareketine yöneltilen küfürler kuşkusuz ki onun ölü bir hareket olmadığını açık göstergesidir. Bir de, olsa olsa, hala duyulan korkunun göstergesidir. 68'i hippie gençlik veya maceracı bir gençlik olarak göstermeye çalışanlara, bugün, gençlik en güzel cevabı pratik olarak vermektedir. Her yıl mezarı başında toplanan binlerce genç aynı zamanda eylem alanlarında kapladığı yerle de göz doldurmaktadır. En önemlisi ise gençliğin "hayal ettiği kumsalı kaldırım taşlarının altında" aramasıdır.

68 gençlik hareketi 40. yılı sebebiyle birçok yerde tartışıldı. Bizler için de dünden bugüne üniversitelerde gençlik hareketlerini tartışırken 68 özellikle incelenmesi gereken bir dönem olarak karşımızda durmaktadır. Elbette ki üniversiteleri toplumun dışında, ülke ve dünya gündemlerinden bağımsız ele alamayız. 68'i incelerken o dönem dünyada var olan koşullara bakacağız.

İkinci dünya savaşından sonra başlayan soğuk savaş döneminde ezilenler umudunu sosyalizmi terk etmeye başlayan SSCB'de değil Çin'de, Küba'da dalgalanan devrim dalgasında bulmuşlardı. Özellikle Ernesto Che Guavera gençliğin önemli bir simgesi olmuştur. Doktor olan Ernesto'nun motosikletini alarak Latin Amerika'yı dolaşmaya başlaması, dolaşırken ezilen halkı görmesi ve devrimcilerle tanışması ileriki hayatını şekillendiren olgulardır. 1961'de Fidel Castro ile birlikte Küba devrimine katılmış, devrimden sonra bakanlık koltuğunu terk ederek Arjantin'e, Bolivya'ya gitmiştir. Bu devrimci romantizm gençliğe büyük bir ilham kaynağı olmuştur.

Amerika'nın Vietnam'a açtığı savaş birçok yerde özellikle de Amerika'da savaş karşıtlığını yükseltmiştir. Avrupa'da ise eğitimin sanayileşmesine karşı kitlesel isyan hareketleri gelişmiştir.

1968 bahar ateşiyle birlikte Fransa'nın Sorbonne üniversitesinde ilk isyanlar başladı. Bu ateş üniversite duvarlarına şu sloganlarla yansıdı: "Düş gerçektir", "Şiir sokaklardadır", "Başkaldırı ve sadece başkaldırı ışığın yaratıcısıdır ve ışık sadece üç biçim alabilir: Şiir, özgürlük ve aşk", "Fermuarlarını açtığın sıklıkla kafanı da aç", "Barikat sokağı tıkar ama yolumuzu açar." Bu isyanı ilk Fransa'nın işçi sınıfı selamladı. Ardından ise birçok ülkeye yayıldı.

Dünyada gelişen birçok olay Türkiye'yi etkilese de bunların dışında gelişen iç koşullar vardır. 60'larla birlikte Türkiye'de de işçi sınıfı mücadelesi yükselmeye başlaması en büyük etkenlerden biriydi. Türkiye İşçi Partisi'nin meclise girmesiyle, okullarda kurulan Sosyalist Fikir kulüpleri ile üniversite gençliği okul, ülke ve dünya gündemine dair tartışmalar yürütmeye başladı. Üniversitelerde Amerikan eğitim tarzına karşı çıkılıyor ve bağımsızlık talepleri dillendiriliyordu. 68'e damgasını vuran ise gençlik hareketinin anti-emperyalist bir karakterde olmasıydı. ABD donanmasına ait 6. Filonun denize dökülmesi önemli bir dönüm noktasıdır. Bu olay sonunda da Vedat Demircioğlu polisler tarafından pencereden atılarak öldürülmüştür. Tarihe Türkiye'de ilk gerilla eylemi olarak geçen olay ise ODTÜ'de ABD büyükelçisi Kommer'in arabasının yakılması olayıdır.

Devrimci gençlik köprüsü olarak simgeleşen 68 gençliğinin inşa ettiği Zap köprüsü bilgiyi halktan yana kullanmanın en güzel örneklerindedir. İstanbul'a Boğaziçi köprüsünün yapılacağı zaman üniversiteden gençler bunun bir rant politikası

olduğunu söyleyerek Hakkari'de Zap nehrine köprü kurmuşlardır. "Boğaza değil Zap'a köprü" şiarıyla inşa edilen devrimci gençlik köprüsü sadece rant politikalarına karşı duyulan öfkenin değil kardeşliğin de sembolü olmuştur.

68 ile gelişen hareket sadece üniversitelerde değil toplumun diğer kesimlerinde de yükseliyordu. O dönem üniversite gençliği sadece eğitim sorunlarıyla sınırlı kalmamış, anti-emperyalist eylemler düzenlemiş, işçi grevlerine destek vermiş, köylere ziyaret düzenlemiştir.

68 gençliği dalgalandırdığı anti-faşist, anti-emperyalist bayrakla bugün de yolumuzu aydınlatıyor.

68'den sonra darbeye rağmen 71'de gelişen devrimci hareket üniversiteleri çoğu zaman etkisi altında tuttu. Gelişen her toplumsal muhalefette gençlik hep en saflardaydı. Bugün bu gerçeklik değişmemişse de 12 Eylül 1980 askeri faşist darbenin ağır yükü altında yürümekten de kurtulamamıştır. 12 Eylül darbesinde milyonlarca kişi fişlenmiş, binlercesi gözaltına alınmış, işkencelerde katledilmiş, gözaltında kaybedilmiştir. 17 devrimci ise "asmayalım da besleyelim mi" denilerek idam edilmiştir. Devletin tutanaklarına geçen bu olaylar toplumun her kesiminde derin yaralar bırakmıştır. Toplumun 'önde' giden kesimini simgeleyen üniversiteler ise bu darbeden fazlasıyla nasibini almıştır.

YÖK kurulmuş ve üniversitelerde artık postal atında eğitim görülmeye başlanmıştır. Dünden bugüne en büyük icraatları ise eğitimin paralılaştırılması olmuştur. Günümüzde artık "paran kadar eğitim" mantığı dayatılmaktadır.

En başta görevimiz ideallerinden uzaklaştırılmaya çalışılan, apolitikleştirme, kariyerist bir gençlik yaratma çabalarına karşı durmaktır. 12 Eylül darbesi ile hesaplaşmak için YÖK dağıtılması ve demokratik üniversite en öncelikli talebimizdir.

Mesleki konularda olduğu gibi ülkenin diğer gündemlerinde de işçi sınıfından ve tüm ezilenlerden yana tavır alan Jeo genç bu noktada başta diğer mühendis örgütleri ve demokratik mesleki örgütlenmelerle beraber hareket etmelidir.

Akademik ve demokratik taleplerin gerçekleşmesi için birleşik ve kitlesel araçlara ilgi arttırılmalıdır. Bu noktada DİSK'in öncülüğünü yaptığı GENÇ-SEN olanakları değerlendirilmeli ve bu tür örgütlenmelerle beraber hareket edilmelidir.

Dün olduğu gibi bugünde halklara kardeşlik elini uzatmak, savaşa karşı barış talebini dillendirmeliyiz. İşsizliğe, işçi kırımlarına karşı tavrımızı koymalıyız.

Kısacası toplumu ilgilendiren bütün meselelerde kendi cephemizden söyleyecek sözümüz, yapacak gücümüz olduğunu herkese göstermeliyiz.

MUSTAFA ŞİMŞEK (KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ)
 ERTAÇ DERİNCİLİLER (HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ)
 ERCİYES ERDEM (AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ)
 F. SEÇKİN ŞİŞ (ODTÜ)
 FUAT ERASLAN (ODTÜ)
 YAKUP ŞİMŞEK (AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ)
 RAGİP VAROL (ODTÜ)
 OZAN İKE (VAN 100. YIL ÜNİVERSİTESİ)
 NURTAÇ DOĞAN (AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ)
 DİLEK KABAKÇI (AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ)
 YİĞİT KIZILOK (SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ)
 İSMET KARAKUŞ (MUĞLA ÜNİVERSİTESİ)

